

ТРАНСФОРМАЦІЯ РОЛІ ПОДАТКОВИХ СИСТЕМ НА ЗАСАДАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Олейнікова Л.Г.

ДННУ «Академія фінансового управління», м. Київ

Сучасні системи оподаткування формуються в несприятливих умовах, а саме: глибока економічна криза; постійний політичний тиск; недосконалість законодавчих норм, практики агресивного податкового планування, асиметрія податкової інформації тощо, які мають суттєвий вплив на трансформацію систем. Серед критеріїв оптимальності податкової системи було визначено: рівень наукових розробок у сфері оподаткування; доступність до інформації суб'єктами господарювання; обсяг податкових надходжень до державного бюджету; сума адміністративних витрат; база оподаткування; розмір податкового тиску; коригування ставок оподаткування. Положення податкового законодавства, перелік існуючих в країні податків та зборів, податкові інститути формують критерії оптимальності податкової системи.

Саме інформаційне забезпечення, що включає: форми звітності, статистичні та будь-які інші дані, відображає рівень надходжень і специфіку податкових відносин держави та платників направлена на зниження асиметрії податкової інформації на національному рівні, підвищення якості податкового контролю й адміністрування. Вже існуючу підсистему адміністрування податків пропонуємо доповнити складовими податкового контролю, сервісно-роз'яснювальної та інформаційно-аналітичної роботи, вирішення податкових спорів, що дозволить суттєвим чином впливати на практику нормозастосування в податковій сфері та захист прав усіх учасників податкового процесу. Слід зазначити, що інформаційне забезпечення на сучасному етапі розвитку систем оподаткування відіграє одну з ключових ролей у функціонуванні системи та виконанні функцій на визначених і визнаних засадах та принципах. Відсутність інформації про платників, податкові бази та переміщення капіталів унеможливорює забезпечення якісного контролю податкових зобов'язань.

Ефективні механізми, методики та важелі формування дієвої податкової системи, які врахували б специфіку економіки України та характер її євроінтеграційних перетворень і вплив глобального середовища, потребують цифровізації даних процесів з урахуванням адаптації до швидких змін та динаміку трансформацій. Розробка та осмислення передбачають наявність взаємозв'язку між конкурентоспроможністю податкової системи та трансформацією якості державних інститутів, що приймають участь у податкових процесах на засадах їх цифровізації.

Саме трансформація ролі податкових систем на засадах цифровізації в інституціональному розвитку держав з одночасним посиленням ролі конкурентоспроможності системи оподаткування забезпечує їх економічне зростання. Поряд з конкуренцією на світових ринках товарів, послуг і капіталів, правомірно розглядати суперництво національних податкових юрисдикцій за право обкладати глобальні доходи платників податків.